

CAPITOLUL 1

1

Cf. notă informativă 41/03/, sursa Ioan, DGP, șchiopilor le
Ce frică de câini. Cine ar crede, văzându-l alb ca varul, că
e chiar Gogu Vrabet, zis Tango? Nu se amesteca el cu tipii
din pasajul Macca, unde fierbea tărăța bursei negre, dar, de
la Matache Măcelarul până la Chibrit, era cineva. Farsa cu as-
muțitul câinilor, când ieșeau de la cinema seara, venea de la
invidioși. Cairo, Prafu Jumară, Buză, Nazarie & 'mnealui boier
Mișu Banu. Îl tachinau de-ai dracului. Le sufla ponturile și le
ciupea damele de cur. Până înceta lătratul, zâmbea de i se în-
vinețea obrazul. Când se făcea ca indigoul, alungau câinii! Râ-
deau de se dărâma Gara de Nord. Aceași figură i-o făceau și
când ieșea din local și vrăjea dama s-o ducă într-o cameră la
Hotel Bristol. Rămânea ca o statuie. Se învinețea pe el cămașa
aia de șmecher. Prin pereți se auzea „Jealousy”. Recunoștea
acordurile dintr-un miliard. Cândva ținuse să danseze pe o
scenă adevărată. Totul s-a năruit într-o joi. Imaginează-ți că
Gogu a fost idolul saloanelor de dans! Când apărea, cu talia
lui subțire, aaaah! Bătea cu zvâc din tocuri. Strângea dama la
sentiment. Bre, făcea ravagii, zău!

În acele timpuri fericite ducea o viață dublă. De luni până vineri era angajat pe undeva prin Filantropia. Mai puțin la curse. Avea câțiva cai favoriți, Grette, April, Surcica. Împușca francul. Mergea la gale de box și paria. Păgubos, nu lua nimic. Fusesse băiat de prăvălie la Safarian, cafețiul din Villacros, dar nu i-a plăcut la tejea. Visa mai mult pentru el. Eh, amărâtul ăsta mai cenușiu ca șobolanul – un nimeni – sâmbăta și duminica învia. Lepăda pielea de fraier și strălucea câteva ceasuri. Se ducea la salonul lui Akim înțolit în costum cenușiu la două rânduri, cu dungu-lițe subțiri ca firul pânzei de păianjen. Un trandafir înfipt în rever. Avea niște cravate bestiale. Făceai moarte de om numai să-ți atârni una de gât. Unde dracu' le găsea? O dată, comisarul Țepeluș l-a luat nu pentru trafic de devize & contrabandă. Voia să afle cum face rost de zdrențele alea catifelate gri fer, foaie de ceapă, chihlimbar, prună brumărie. Comisarul, mare curvar, plusa la o damă din lumea mare, bd. Pake 34. S-a gândit la Gogu – să-și dea o față comercială cu una dintre cravatele lui miraculoase. A luat și lecții de tango de la el. Da' tot l-a băgat la beci. Pesemne că aia îi rezista. Gogu al nostru s-a purtat eroic. Nu a cedat la strânsul cu ușa. Era exact în ziua când Ribbentrop&Molotov se gratulau cu șampanie&caviar la Kremlin, sub privirea de pește mort a lui Stalin. În acele momenteperate pentru Europa, Gogu a fost tratat cu scatoalce. Lumea ieșea din țâțâni. Ce dacă! Într-o mahala din București se discuta aprins la Poliție despre nodul cravatei. Peste o săptămână, nemții au hăcuit Polonia, iar Gogu s-a întors la ale lui. A pierdut multe ceasuri ascultând la radio declarații londoneze.

Parisul își exprima dezolarea. Ce treabă avea Gogu cu Europa?! Scotea de pe șanuri pantofii. Avea unii speciali, cu scârț și placheuri extra. Îi plăcea să simtă scândura tare când bătea din picior, țac.

La salon nu mergea pe jos, să nu-și strice ținuta de gală. Avea un șofer în gară, amic. Știa ora și se înființa să-l ia. Odată ajuns la salonul Akim, îl imita pe Bogart dându-se jos din Packard. Îi plăcuse scena din film la nebunie. Portiera întredeschisă, întâi apărea pălăria. Punea talpa și se strecura afară, după ce privea lung prin parbriz. Un minut, cât să observe lumea strânsă pe trotuar că a sosit. Iată-l sub firmamentul „Salon de dans” – litere albastre-verzi-violet, alături de o pereche îmbrățișată pe un afiș înalt cât felinarul! Difuzoarele date la maximum zăpăceau strada. „Cavaleri și domnișoare, intrați înăuntru!” zbigera un grăsan. „Să vedeți cea mai tare orchestră, acordeon, ghitară, contrabas, pian Steinway, la tobe, Sergiu Malagamba. Băuturi fine la discreție, sifon la gheață, pateurile maestrului Zigu.” La intrare, câțiva duri îl recunoșteau. Se dădeau în lături plini de respect. La vederea lui, renunțau la mutrele de bățăuși. Aferim! Gogu era nașul lor. Îl admirau într-atât, că îi vedeai gudurându-se fericiți să-i strângă mâna, să-i ia o scamă de pe guler, să-i spună pe nume. Să se afișeze cu el, să-l întrebe cum te simți în seara asta. Numai de la dans i se trăgea. Află că era nr. 1 în salon. Dansator brava, fițos, cu trupul ca un arc, cabrat. Arunca o privire întunecată, ridica din sprânceană, zâmbea scurt din colțul gurii ca un *mafioso*. Dădea un bobârnac pălăriei. Închipuie-ți, tipele se umezeau! Trecea de

mardeiașii de la intrare ca în filmele cu Clark Gable. Mușcându-și mustăcioara, trăgându-se de lobul urechii. Zicând – hai, salut! Nonșalant, șanticler, nepăsător, cum îi stă țuț unui șmecher.

Odată intrat în salon, îl întâmpina maestrul de ceremonii. Un rus scăpătat, Vasea, de la Odessa, gonit de bolșevici. Îi anunța cu voce de bas intrarea, ca la un mare bal moscovit, bătând cu bastonul în parchet. Îi plăcea chestia asta. În rest, plecăciuni, respect, bine ați venit, domnule Vrabet. Patronul îl plătea cu ora să facă tot circul ăsta. Rusul se achita perfect. Mulți veneau la salonul de dans Akim să fie salutați ceremonios de lunganul slăbănog în haine de epocă. Gogu cuprindea dintr-o privire parchetul dat cu ceară. Scaunele goale, pâlcurile de cavaleri și dame. Era regatul lui. Se întreținea un minut cu tipii din orchestră. Se înghesuia la teighea. Bere Luther, bragă gălbioară, sifoane la gheață. Stătea o vreme la taifas cu Bogart, Clark Gable, James Cagney din cartier. Fetele, în colțul opus, fâlfâiau din evantaie în rochiile lor înfoiate, încărcate de panglici&volane. Găseai, după gust, Garbo, Rita Hayworth, Lana Turner, Mae West. Fiecare cu zeul lui împrumutat pe doi lei de la cinema Marna. Gogu n-apărea de la început, era sub demnitatea lui. Venea când dansul era-n toi, fix între piesa 4 și 5, maximum de rafinament în ce privește protocolul. Știa să-și vândă marfa. O seară de dans fără Gogu Vrabet era de neimaginat. Dat în paște. Toți ochii se întorceau spre el când se iveau în cadrul ușii. Cartierul era plin cu case de rendez-vous, cărciumi și tractiruri cu felinare roșii. De pivnițe, ganguri întunecoase cu curve, curți umbroase cu

mese și mușterii care își negociau tariful. Încăierări în fiecare seară. Se luau în cuțit să-și probeze onoarea. Ultimul rest al codului cavalerilor din Europa îl găseai într-un colț din Valahia. Aici dădeai de Gogu Vrabet.

Noaptea, cartierul era mai nesigur ca frontul. Pegră, interlopi, tipi de mână forte, ex-boxeri, tâlhari. Venea și lume din afară, nu doar fanții dintre Chibrit și Matache Măcelarul. Figură aparte făcea Mișu Banu, zis Conașul. Ce căuta un boier sadea aici? Bună întrebare! Eh! Venea să-i pută transpirația curvelor. Se înnebunea să asculte vulgaritățile mahalalei. Când auzea una mai groasă, te ruga politicoș să repeți, cu r-ul lui catifelat. Lăsa un bal deocheat dintr-o locantă de lux, Dancing Colorado sau Fu Chang, se arunca în Hispano Suiza știut de tot orașul, verde ou de rață, și venea la Akim. Altă figură era un gazetar, Nazarie. Ce căuta? Detalii morbide, povești despre fetele din bordeluri. Făcea reportaje senzaționale despre crime, drame sentimentale, jafuri. Gara de Nord și împrejurimile – fieful lui. Era expert în scotocirea mizeriei. Și când nu găsea drama de care avea nevoie, inventa una. Cine l-ar fi contrazis?! Mai era și Prafu Jumară, întors din America. Spunea basme cu gangsteri, cu sinucigași faliți care se aruncau de la etaj și șomeri așteptând la coadă să primească o supă. Apoi, Rudolf Buză, colonel în acea vreme. Îl surprindeai ascultând poveștile mirosind a pizdă, a alcool, a sânge, debitate de Moni Refec – Akim, în acte –, patronul speluncii. Pentru Gogu Vrabet, idolul intersecției Grivița cu Buzești, universul era acel salon cu perechi patinând pe parchetul dat cu ceară, cu scaunele trase la perete, populate cu domnișoare pudrate și rujate, agitând

evantaie de hârtie... Astea ar fi personajele dramei. Ești mulțumit? Ah, mai era și Cairo, un gangster.

2.

Orchestra lui Ochialbi începea să se tânguie. Sunetul era ca fumul de țigară. Ți se insinua în suflet o boală incurabilă. Apoi se făcea cleios, languros, funerar. Într-o clipă parchetul se încărca de perechi. Gogu rămânea pe margine, aștepta să se încingă atmosfera. Trei-patru tangouri nu le dansa, se ținea deoparte. Zeul nu se amesteca în jocurile novicilor. Se lăsa rugat de cavaleri să intre pe ring. În fine, se cabra și trecea prin sală, urmărit de priviri nerăbdătoare. Unii îi doreau să cadă tăiat de un cuțit. La mahala așa se încheiau dușmăniile. Gogu ridica o sprânceană, strângea fălcile, expectora aerul din plămâni. Urma reverența exersată în oglindă. La asta nu rezista nimeni. Nu dansa cu oricine, numai cine știa pașii avea onoarea. Cuprindea dama de talie, cotul sus, înțepenea. Veneau primele acorduri. Cădea melancolic acordeonul. O privea insolent drept în ochi ca în filmul ăla argentinian, *Romance del diablo*. Gogu îl văzuse de 3 000 de ori. Scottea fișos din manșetă o batistă imaculată ca Sfânta Fecioară și o întindea în palmă. Era maximum de rafinament la Akim. Să dansezi tango și să n-o atingi. Numai frison, excitație, ți se zburlea părul. De unde dracu' scornise figura asta, pentru că dumneai era deja înnebunită de manierele cu care o trata respectivul, Gogu adică. Făcea mai mult decât un compliment și o conversație pe terasă. Dizeurul Bubu Felix lansa un tremolo baritonal de vită înjunghiată. Îți simțai coaiele grele în nădragi. Ziceai că e Gardel, nimeni altul.

Întâi, sunetelele ghitarei. Apoi sângera vioara, suspina un pian. Nostalgia, dacă îți închipui că Gogu ar fi fost vreodată nostalgic, îi înfîgea gheara în inimă. Făcea să-i pulseze tâmpurile. În opt secunde începea să leviteze. Se rotea înceeeet, cu pași rari, strânși, răbdător, ca îngerul din poarta cimitirului Sfânta Vineri. Tangoul e o conversație intimă. Sunetele îți șoptesc ceva la ureche. Puține vorbe, aspre și pătimate. Îți încredințează un secret. Că nu mai ai mult de trăit. Femeia lipită de tine e viața însăși. Soarbe-i respirația, silește-o să simtă că sunteți priviți de diavol! Tangoul îl făcea zdrențe, cu patima de nimic astâmpărată. Schița un pas, adăuga încă unul, se învârtea pe tocuri. O privea intens. Își smucea năvăș capul într-o parte. Ea își lipea obrazul de al lui. Aaaaah! Nu Gogu Vrabet era tipul care dansa, ci tangoul se folosea de el ca de o unealtă. Celelalte perechi se retrăgeau lângă pereți. Era un dansator desăvârșit. La bar și afară nu rămânea nimeni. Se strâneau să-l privească. Înțepeneau ca într-un tablou. Era climaxul serii. Toți, cu ochii ațintiți asupra lui și a damei pe care o strânea în brațe cu fason. Se auzea vocea lui Bubu Felix, cel mai tare dizeur dintre Fiume, Istanbul&Odessa. Leit Gardel, glas, ținută, privire. Gogu dansa până când își simțea cămașa udă-n spate. Ochialbi anunța: „Șpriț, pauză! Cavalerii sunt invitați în grădină să servească bere Luther de la gheață și să trateze domnișoarele cu minunate gustări&dulciuri oferite de maestrul Zigu. Pofțiți!”

Era lumea lui. Fericită. Tot ce iubea mai mult. Săptămâna trudea în praf, alerga ca nebunul de colo, colo. Făcea bani, se descurca, mișuna pe unde avea clienți. Se acoperea de jeg, de sudoare, dizgrațios, cu hainele de rând, fără

ținută – era un trepăduș. Sâmbăta&duminica, stropit cu parfum, costumat la fix, cu pantofii de șmecher, devenea om. În salonul de dans era Gogu Vrabet. Pentru asta, toată ziua își crema pantofii. Avea unii, comandă specială din vițel neîntărcat, hrănit numai cu bere, zicea Gore cizmarul. Cioc strălucitor, tocure, scârțâiau la mers. Placheurile făceau țac când lovea parchetul. Tre' să-l fi costat o avere. Se împarfuma, pune vesta neagră. Nu își văxua pantofii în colț la Vică lustragiul. Preferă să le dea luciu cu mâinile lui. Era un ceremonial pe care nu-l rata niciodată. Îi pregătea de joi la prânz și-i crema vineri seara. Îi lăsa să se usuze în marchiză. Era superstițios; când soarele se ridica de un deget peste zarzări&roșcovi, el abia scotea șanurile pe scăunel în curte. Începea să-i frece încet, cu o cârpă de tafta moale. Operația dura vreo trei ore, lucra ca un ceasornicar. Până când nu simțea pielea catifelată ca buca unei femei tinere, nu se oprea. Îi dădea cu ceară târziu, sâmbătă dimineața. Îi lăsa la aer o noapte, să se pătrundă. Când bătea soarele deasupra casei și trebuia să te ascunzi la umbră, termina. În sfârșit, avea pantofi clasa întâi, dansau singuri. Trecea pe la Take, printre colivii cu păsărele cântătoare, să-l tundă la ceafă, să-i aranjeze în foarfeci mustața, să-i scurteze perciunii, îi purta zburliți, până la lobul urechii. Frizerul îl lua obrazii cu briciul până se albăstreau. Ca să-i facă o plăcere, pune la patefon plăci vechi. Ce zici, ascultăm un potpuri cu Gardel? Gogu n-ar mai fi plecat, dar era grăbit să strălucească la Akim. Când era în toane bune, Take lua mandolina din perete și-i cânta. Păsărelele din colivii își recunoșteau stăpânul și îl îngâneau fericite.

Bref, costumul i l-a făcut moș Efraim, „croitor extra pentru domni eleganți”. Îl îmbrăca numai când mergea la salon. Dăduse ultimul sfanț. Ca fanaticii, care dau oricât să-și facă damblaua. Avea clasă, bre! Nimeni din cartier n-arăta așa. Spre sfârșitul scurtei lui cariere de dansator, n-a mai pus cravată. Parcă prevestea ceva. Venea la salon deschis la ultimii doi nasturi. Și fără pălărie! Expresia tupeului și a aroganței lui. Era cel mai tare de la Gara de Nord până-n Obor. Ce șoc a fost! Numai el își putea permite să vină la dans fără ținuta de rigoare. Încălca o lege nescrisă. Câțiva l-au imitat, dar păreau niște nespălați și terchea-berchea. Asta și erau, fie vorba-ntre noi. Se vedea mahalaua pe ei fără binoclu. DAMELE AVEAU OCHI NUMAI PENTRU GOGU.

Pentru asta, când a ieșit să se răcorească, haaarșt, pe spinarie! Jean Glonț, zis Cairo, se întorsese din Egipt. Ajunsesese acum cinci ani în arest pentru că-l turnase amoreaza, Cati Cioara, unde se ascundea. Aia se încurcase cu un evreiaș, comerciant cu prăvălie în Lipscani. Deși poreclit Glonț, folosea cuțitul. Ți-l înfigea în beregată și te buzunărea. În rest, amabil, spilcuit și politicoș. L-a despicaț – de hatâr – de la gură la buric. Beregata i-a lăsat-o intactă. L-a tăiat fâșii și i-a întins pielea pe sârmă în curtea bordelului Maria Tereza. L-au găsit curvele în zori, întins pe gard ca o rufă. Resturile amorozului le-a lăsat damei într-un lighean, pe zăpadă, în fața ușii, ca pomană de Crăciun. Ți-l atacat pe eroul nostru. Noroc că Gogu își luase haina pe umeri să nu-i fie frig! Cuțitul a sfâșiat stofa, atât. A fost o minune c-a scăpat viu. Culiță Afanei, un pierde-vară, parior înrăit la hipodrom, s-a băgat între ei. Au sărit mahalagiii: „Hoooo, boala

dracului, și s-a făcut de hoit?” Bre, înainte să se care în Egipt, fusese regele neîncoronat al saloanelor de dans. Venise acasă și găsisse pe altul cocoțat pe tron. Timpul nu ședea în loc. Erau alte vremuri. „Cine e ăsta?” a întrebat. „Un nașparliu din Grant. Ți-a luat locul.” N-a răbdat. Așa a ajuns Cairo să dea cu cuțitul. Nu s-a lăsat, dar saloniștii au impus ordinea – exista una, și nimeni nu cuteza s-o încalce. Au dat cu banul, au ales două gagici țuț. Arbitru a fost Vasea, maestrul de ceremonii al salonului. Ca să tranșeze conflictul, au făcut 12 tangouri. La final, Gogu Vrabetu a ieșit nr. 1. Jean Glonț-Cairo a trebuit să-i strângă mâna și să-i dea șireturile de la pantofi, ca semn că pierduse supremația. Gata! Asta a fost! La partidă au asistat, pe lângă Buză, Prafu Jumară, Nazarie, Mișu Banu și impresarul Haim Bernstein. Căuta prosopături pentru spectacole la Istanbul. Îl mai folosise pe Gogu în șantan la Maxim – aici îl invita contra cost să danseze niște babete – alți bani, altă distracție. I le plasa discret, iar el făcea pe cavalerul. Bernstein îi știa talentele. L-a momit. „Pfiu, ce noroc am!” și-a zis. Eu, Gogu Vrabetu, din salonul de dans Akim din Piața Matache Măcelaru, Calea Griviței nr. 78! Visa la o carieră de dansator de tango. S-a dus acasă dansând prin ploaie. Se vedea culegând aplauze, poza pe afiș. În mahala vor auzi de el la radio, o să-i citească toți numele în jurnale. Așa vor afla despre spectacolele lui nemaipomenite la Buenos Aires, Caracas, New York. Era fericit. Trecătorii și-au fluturat degetele la tâmplă – ce să-i faci, e țăcănit?! Țara căzuse la ananghie, nori negri pe cer, și el dansa bezmetic pe străzi! A ajuns târziu acasă, sub podul Grant. A găsit în cutia poștală picul bleu cu ștampila Comisariatului Militar

din Strada Francmasonă, îi cerea să se prezinte la vizita medicală pentru încorporare. Habar n-avea că Rusia lui Stalin trebuia nimicită, iar carnea de tun era la mare căutare. *Notă informativa 40/b/ sursa Luca/DGP.*

3.

Visul s-a destrămat. Harta se modifica zilnic. A văzut imaginile într-un jurnal de actualități. Mutilații, răniții, ambuscații – ruine fumegând, pompieri, brancardieri prin moloz, piloți făcând cu mâna din carlingă. La radio, știri din oră în oră. Atunci i-a venit întâi ideea să emigreze în Argentina. Să iasă cumva din capcana numită Europa. Nu avea de gând să-și lase mațele în tranșee. Șmecherii știau că de război scapi la cabinetul doctorului Isidor Weiss. Salvase pe mulți – contra cost, firește. Dacă îți operai la el tendonul, se rezolva. La comisariat te despuiau în pielea goală. Te plimbau prin fața câtorva dudui drăguțe. Îți scriau pe foaie cu creion chimic: „inapt serviciu militar”. Nu erau așa de proști să nu vadă că te-ai mutilat singur. Erai bun de tribunalul militar. Judecătorii te trimiteau la ocnă să tai sare, dacă nu ajungeai în linia întâi să mori brav pentru patrie, să-ți răscumperi păcatele! Ce onoare! Bre, trebuia să te descurci! Așa că Gogu a împărțit plicurile. Mergeau bine lira sterlină, francul elvețian&dolarul. Din bursa valutelor se aflau mai multe despre soarta frontului decât din comunicatele oficiale. Cădea marca, era clar că rușii avansau – și invers, bre. Fritzii nu prea erau cotați în pasajul Macca. Însemna că pierd războiul chiar dacă își făceau de cap cu blindatele. Prăpădiseră deja

Austria, Polonia, Danemarca. Urma iubita noastră Franță. Hehe, Gogu era dispus să dea oricât! Trebuia să scape de militarie dacă voia să fie dansator de tango.

La București nimeni nu voia să se sacrifice pentru patrie decât în vorbe. Se fereau ca dracu' de tămâie să îmbrace uniforma. Cum să lase costumul croit la moșu' Efraim, să îmbrace un veston de soldat? Nebun să fii! Mai mișto era să-ți cânte la ureche Sile Chitaristul decât katiușele. A făcut cum l-a învățat Prafu Jumară. Țsta purta eșarfă roșie la gât, de unde zvonul că ar fi bolșevic. Era parior îndrăcit la cursele de cai, ca și Gogu. El l-a trimis la colonelul Rudolf Buză, șef cu recrutările. N-a uitat pe nimeni, a plătit toată lista. S-a împrumutat, a vândut câte ceva, afacere scumpă. Odată scăpat de belea, îl aștepta Istanbulul. Era tot ce dorea de la viață. Să iasă din mahala. Să fie domn. Pentru asta te duceai la clinica lui Weiss, strada Witting 36, să te taie la tendon. Doctorul, văduv. Avea două fete de măritat, Bela, spălăcită, serafică, cu tenul ca varul, și Rașela, măslinie, cu nasu-n gură și fonfăită. Nu le cerea nimeni de neveste, dar ta-su voia neapărat să le cumițească. Păreau fericite să facă partuze cu ofițerii încartiruiți în vecini. Macaronari, fritzi, englezi, ce pica. De dotă se ocupa Weiss personal.

A ajuns la clinică după ce se întunecase. Să nu-l cerceze vreoa patrulă. Forfoteau în jurul gării. A durat cam 25 de minute să-i frece cu spirt laba piciorului, să-i înfigă o injecție în fesă. Anestezia și-a făcut efectul. Nu a simțit nimic. A fost fericit – se temea de dureri. Mata zăpăcești damele prin mahala? Le iei la dans, i-a zis vesel. Weiss a dat drumul la radio. Nemții intrau în Paris. A tăcut brusc, a mârșit

chiureta în tăcere, strângând din dinți. Ce a priceput era că îi scotea un zgârci. După o vreme, țesutul se refăcea. Asta se întâmplă după încheierea păcii, iar tu, valid, o luai de la capăt cu aventurile galante. Așa scăpa de armată tinerimea din mahala. Weiss făcuse de zeci de ori asta, caz de curtea marțială. La sfârșit, i-a arătat chiureta. Te-ai născut din nou! Carne de tun scria pe tine! Gogu s-a sculat de pe patul învelit în mușama verde. Lumina puternică l-a obligat să închidă ochii. Ce fericit a fost! La vreo cinci zile, l-au chemat la încorporare. S-a aliniat în pielea goală pe coridor. După un ceas l-au luat înăuntru. A trecut prin fața câtorva duduși simpatice. I-au cerut să-și ia palmele din dreptul sexului, să vadă dacă e întreg. „Ohooo!” au chicotit. „Cu asta zdruncini bordelurile!” S-a fâstâcit. O blondă i-a prins scrotul între degete să vadă dacă reacționează la atingere. Alții i-au luat pulsul și sânge din venă. Era să leșine. L-au ascultat cu stetoscopul. I-au făcut raze la plămâni, să afle dacă are TBC. Stătea prost doar cu călcâiul. L-au tuns chilug cu tot dichisul, l-au internat în Spitalul Militar să verifice ce pățise la picior. Nu le-a plăcut ce au văzut. L-au bănuit că s-a mutilat singur. I-a zis unul: „Cum, tinere, mata, dansator, șchioapeți?” L-a prins la pisoar și i-a trecut plicul. Ceilalți membri ai comisiei erau deja cumpărați.

Ieșit de acolo, știa ce are de făcut. Anume să se care dracului cât mai era timp. Trebuia să obțină pașaportul și să-și urce valiza-n tren. Zuza-roșcata, partenera lui de dans, îi povestise cât de mișto e la Istanbul. Gogu se înțeleșese cu Haim Bernstein să prezinte tangouri în duet. Zuza a zis da, apoi a preferat să fugă în Egipt, de unde i-a trimis o scrisoare să-l

înștiințeze că nu mai vine, îmi pare rău, pupici. Impresarul s-a văicărit că dă faliment din cauza curvei. Afișul s-a schimbat peste noapte. Gogu urma să apară cu niște panarama refugiate din Galiția. Un banc prost a fost că tăietura operată de dr. Weiss nu s-a resorbit, deși plătitise trei miare. Să fie din cauză că refuzase să se însoare cu una dintre fetele lui, Bela sau Rașela, cum i-a cerut Weiss?! Ce știm e că i-a montat la călcâi o tijă de argint. Să meargă totuși cât de cât normal. Dacă nu făcea piruete să se dea fante, era gigea, ca în vremurile bune. „Măcar îți rămâne viața. Nu ajungi un stârv prin tranșee. De tango, însă, nici vorbă.” I-a făcut cadou un baston. „Să uiți că ai dansat!” Proteza scârțâia de trezea cățeaua când venea acasă. Mirosea a curve, a vin fiert cu scorțișoară, a flori uscate. A jelit ce a jelit și i-a trecut! Ce era să facă? A trebuit să înapoieze biletul de tren. Bernstein nu l-a crezut că a rămas infirm. „O să-ți trăiești toată viața în mahala! Aici te îngropi! Ce mare dansator ai fi ajuns dacă nu erai os rău!” L-a ascultat în tăcere.

4.

Așa a murit dansatorul de tango Gogu Vrabet. Zornăitul istoriei Europei a acoperit sunetul tălpii lui ortopedice pe caldarâmul mahalalei. Tot orașul, Valahia, Balcanii, mai departe, s-au umplut de acest sunet sâcâitor. L-am avut în auz pe toată durata războiului, începând din acea noapte. Cum s-a întâmplat tăvășenia? Lui Weiss i-a tremurat mâna auzind la radio că a căzut Parisul. Își făcuse studiile acolo. Răposata era franțuzoaică. A tăiat prea adânc, iar tendonul nu s-a mai

refăcut. Gogu a rămas șchiop din cauza lui Hitler. Nazarie zicea mai târziu că a avut un noroc chior! L-a salvat de Stalin-grad. Ce dacă ți s-a făcut visul praf! Gogu, golit pe dinăuntru, s-a apucat să vândă bilete loto. Ia norocul, bre! Până când a primit un anunț: „D-le Vrabete Georgel, începând cu ziua de 1 septembrie anul curent, sunteți concediat. Treceți pe la casieria noastră din Bd. Ferdinand nr. 23, să depuneți suma de (...) pentru care sunteți dator la companie.” Așa i-a trebuit, a pierdut la biliard. Jucase contra lui Prafu Jumară, învățase în America tertipurile. Se întorsese acasă în preajma războiului din nostalgie, boală incurabilă. Vânos, cu mâne-cile suflecate, cu șapca pe ceafă șmecherește ca Sacco&Vanzetti pentru care mărșăluise la New York. Proprietatea e un furt, un scandal! striga vegheat de polițiști costumați în mahalagii. Cu șapca pe ceafă, cu ciuful sârmos ieșit de sub cozoroc, cu eșarfa roșie la gât. Zeul lui era Max Goldstein, tipul care a pus bomba la Senat. Mergea la curve în zi de leafă, odată cu proletariatul, din spirit de clasă. În loc să ajungă la neveste, uvrierii se aliniau la bordel să-și toace banii. Aici îi întâmpina Prafu Jumară cu discursuri incendiare. Vedeă în prostituție nu unealta diavolului, ca popa Manafu, ci a burgheziei, menită să subjuge oropsiții. Sexul, alcoolul&religia înmuiau voința de luptă – capitalismul, victorios. Urmau câteva cuvinte despre utopia lumii fără clase, despre pământul făgăduinței care nu e în ceruri, ci aici pe pământ. Să ne mobilizăm, tovarăși! Nu zicea nimic rău de fete, niște ființe ajunse acolo din pricina exploatării nemiloase. În celelalte zile era mare jucător de biliard. La el a pierdut Gogu al nostru 18 partide la rând. A golit casieria loteriei să-și plătească

datoria de onoare, drept pentru care s-a trezit în stradă. Providența nu-l apăra în acea vreme. 1940 a fost un an prost pentru el.

S-a apucat de făcut bani, ce altceva? Când începe povestea noastră – aprilie 4, 1944 – avea deja afacerea lui. La el în depozit, în curtea cazărmii Malmaison, într-o magazie scoasă din uz a armatei, găseai de cumpărat burlane de tablă, lăzi de marmeladă nemțească, sulfamide, țigări fine, stofe, zahăr candel, făină, canistre de benzină, săpun de rufe, ulei de măsline. Toate de contrabandă și vândute la negru. Era un trepăduș, un misit, un traficant. Caid al bursei negre. Când îl vedeai nostalgic, retrăia zilele de glorie când era zeul saloanelor de dans. Afacerea a început-o modest, în vara lui '40, când rușii ne-au luat Basarabia. Viața lui n-a avut niciodată legătură cu restul. Ignora ce se întâmpla, nu voia să știe de Stalin și Hitler, convins că, dacă întoarce privirea, scapă neatins. Se ducea în gară, căuta din priviri o amărășteancă picată din provincie. Se apropia cu o reverență și-i oferea brațul. O fixa cu ochii lui catifelaji, de cărbune. Purta părul dat cu briantină. Cu mustăcioara fină și favoriții până la lobul urechii, impresiona. Numai zâmbete și plecaciuni, își oferea serviciile. O invita la un birt, o descosea, o găzduia „până se aranja cumva”. Era o chestie de ore până ajungeau la cearșaf. Veneau apoi cutii de bomboane, baticuri, filme prin cartier, plimbări pe Kiseleff. La țanc descoperirea că avea de plătit datorii mari, îl fraierise un ticălos, fugise cu banii și cămătarii îl căutau să-l schilodească. Numai ea putea să-l ajute. Așa, fata ajungea prosperă în grija lui Ițic Fischer, patron la Maria Tereza. Gogu, cu

gurița lui de aur, era bun de avocat. Când și-a rostit Churchill declarația în Parlament, l-a înhățat poliția pentru corupere de minore&proxenetism. Nu s-a înțeles cu comisarul Tepe-luș la preț. L-a costat șase săptămâni de arest. Acolo l-a găsit din nou pe Jean Glonț, zis Cairo. Își făcuse un nume în tagmă colindând lumea, spărgând bănci, tâlhărend la Istanbul și Ierusalim în anii când Clark Gable prăpădea damele la cinema Marna. Coco Chanel dădea tonul la pălării și parfumuri. Apărătorii Madridului scandau *venceremos*. Platinata Jean Harlow s-a sinucis, Băzu Cantacuzino pregătea un raid spre Capetown. Buharin&Rakovski erau judecați pentru înaltă trădare la Moscova. Ceva mai devreme, prin '35-'36, Cairo a prăduit un furgon al băncii Marmorosch Blank și a dispărut. A hălăduit o vreme prin porturile Mediteranei, apoi s-a fixat la Cairo. De aici i s-a tras porecla.

S-a întors acasă momit de Amza Argintaru cu un pont gras: un transport de aur din Spania trebuia să ajungă la Odessa. Vasul poposea întâi la Constanța, în portul vechi, pentru reparații. Urmau să urce noaptea pe vapor deghizați în hamali, sechestrau echipajul și plecau fluierând cu lingo-urile. Cineva i-a vândut și i-a înhățat poliția. I-a pus la popreală, Cairo și toată banda, Amza Argintaru, Florica Florescu *e tutti quanti*. Cairo a luat zece ani, zăcea la Jilava în celula 16, când Vrabete a ajuns la răcoare. L-a zărit în curtea închisorii, în zeghe, parlamentând cu gardianul. Și-a fluturat basmaua de la gât. Șase săptămâni au trecut repede. Au istorisit una-alta. Când Gogu a ieșit, și-a extins afacerile. A devenit cineva important. Nu mai era un pungaș de rând. S-a întâmplat după ce în palatul Belvedere granzii au tăiat cu cuțitul

Transilvania și au împărțit cecul jumi-juma cu Horthy. Cât despre vampiri, aceștia s-au tras spre Valahia, nepriindu-le aerul Europei Centrale.

Cum ți-am zis, Gogu avea o teorie: istoria lucra ca să-i fie lui bine. Când s-a dat comunicatul de la Viena, a tras un chef monstru în vagonul-restaurant cu colonelul Rudolf Buză, anturați de 12 patrioate din Cluj care preferaseră să nu se fută cu ocupantul străin. Au evacuat bordelul unde prestau cu onor. Nu a fost lăsat nimic inamicului. Matroana, o nesuferită, le lua banii cu japca și le înfometa să rămână slabe. În plus, trebuia s-o facă pe gratis cu polițaiul orașului, care avea și un frate vitreg, cordaci, pe Pișta. Voia același tratament, deși plătea un sfert din preț. Gureșe, i-au povestit lui Gogu cum au lăsat-o pe tanti Ildiko, deși era văduvă de contabil-șef. Orașul se lăuda cu o gară, un hotel cu șase camere, poștă, două cârciumi, un felcer&dentist, o moașă, patru cerșetori, trei biserici, lutherană, catolică, greco-ortodoxă. La prostituate stăteau bine, 12 înregistrate oficial și vreo 800 care lucrau clandestin fiind futeșe. Se anunțau vremuri ferice pentru târfe și agenții de bursă neagră. Lor războiul le aducea prosperitate. Fetele trăiseră bine mersi cu români, bozgori, evrei, țigani&sași. Toți seamănă la coițe. Clienții, sâmbătă-seara, după leafă, se înghesuiau la coadă. Așteptau cuminți cu banii pregătiți. Cereau aceleași chestii: sex normal, anal, oral. Totuși, au părăsit bordelul, refugiindu-se din fața inamicului. Ce treabă aveau ele cu politica! Încasau prețul, al nostru ești, te iubim. Când au plecat, și-au atârnat chiloții, sutienele, furourile la ferestre în semn de omagiu pentru ce au pierdut. Grănicerii au dat onorul, au udat cu

lacrimile lor sfinte un kilometru de batiste. Pe peron fâlfâia ca o zdreanță steagul tricolor. Un soldat beat îl cobora de pe catarg. În vagon mai erau, în afară de dom' colonel Buză, de care am vorbit, un ministru secretar de stat sâsâit, un bancher vânăt care trișa la cărți, un popă. Sfinția sa a refuzat să joace poker cu domnii, zicând că e păcat. A propus în schimb să reguleze toate fetele, aplaudat de ele cu entuziasm. Până la Gara de Nord n-a iertat niciuna. Meseriașe, dom'le! Când a coborât pe peron, preoteasa îl aștepta, era cam supt la față și se clătina pe picioare. *Notă informativă 12/c/ sursa Matei/DGP.*

5.

Gogu a luat fetele sub protecția lui. Le-a cazat în Grivița la Maria Teresa. L-a întâmpinat Vasea – rusul din regimentul de gardă al țarului, îl știi de la Akim. Aici păzea, se amesteca în scandaluri, negociind pacea între nene, curvet și clienți. Dădea ștaif bordelului. Avea ținută, un găligan care impunea respect. Mulți îl bănuiau că e spion. Firește, când nu cânta în corul de la Biserica Rusă. Pentru un pol strecurat în palmă, te saluta cu o ușoară plecăciune. Gogu a parlamentat cu Ițic Fischer, patronul, un obez roșcovan, cu ochelari de sârmă pe un nas borcânat și vânăt. Puțea a tutun și a motoarina cu care freca podelele. Își făcea vânt cu un evantai uriaș pe lângă coana Manda, ex-amanta feldmareșalului Mackensen în timpul ocupației germane din celălalt război. Nu era ușor s-o impresionezi. Toate târfele se laudă cu amanții glorioși din tinerețe. „Fost-ai lele cât ai fost”, i-a zis Gogu

când s-a așezat pe un fotoliu, iar coana Manda a dat să-i debiteze povestea cu Mackensen. Să ne înțelegem, statutul lui se schimbase. Venea cu o trupă întregă de prostituate, nu cu o fătucă rătăcită în Gara de Nord. A obținut chiuvete, prosoape curate, săpun și a ținut la preț. Le-a înregistrat la poliție. A adus doctorul să le controleze pizdulicea să n-aibă herpes sau, Doamne ferește, sifilis. Profesioniște, știau să păstreze igiena. Inspectorul a catadicsit contra șperț să semeze&ștampileze condicuța. Gogu pica marțea să-și ia procentele. În jur prăvălii, cafenele, birouri, treceau multe tramvaie. A dus-o boierește. Ce vremuri bune! Europa se prăbușea, dar era de trăit.

Regele Carol s-a cărat din țară, dar nici așa istoria nu s-a oprit. S-au înștăfățat legionarii. Cântau de zăngăneau geamurile pe bulevarde. Seara năvăleau la Maria Teresa, amețiți de atâta bătut pasul de defilare. Și ce? Ițic Fischer le vindea și lor fofoloancă. Nu prea obișnuiau să plătească. Când să scoată portofelul, târfa vedea un pistol, mai puțin paralele. Așa îți pierdeai sigur mușteriii. Lumea voia să fută în liniște, discret, fără scandal. Prin octombrie a venit un ordin: evreii să fie scoși din comerț. Comisarul Țepeluș a zis că trebuie găsit un românaș de-al nostru să preia bordelul. Când se schimbă totul, nu se schimbă nimic. Citise la gazetă că „jidanii distrugeau nația”. Semna Nazarie. „Inclusiv prin practici sexuale care depravau poporul. Trebuia făcută ordine în țara asta după fuga tâlharului rege Carol de Hohenzollern! Industria sexului trebuie să rămână strict tricoloră, întrucât e vorba de puritatea rasei. Mai ales la Gara de Nord, unde coboară și urcă regimentele bravei noastre armate.”